

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 16 серпня 2023 року

№ 177/3

Про заслуховування керівників центральних органів виконавчої влади – учасників експериментального проекту «Будівництво Каховського гідровузла на р. Дніпро. Відбудова після руйнування Каховської ГЕС та забезпечення сталої роботи Дніпровської ГЕС у період відбудови».

Відповідно до статті 14 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» заслухано керівників центральних органів виконавчої влади – учасників експериментального проекту «Будівництво Каховського гідровузла на р. Дніпро. Відбудова після руйнування Каховської ГЕС та забезпечення сталої роботи Дніпровської ГЕС у період відбудови». Про стан підготовки до реалізації експериментального проекту поінформували представники Мінекономіки, Міненерго, Міндовкілля, Мінінфраструктури, Держводагентства, ДСНС, НЕК «Укренерго», Херсонської обласної військової адміністрації.

Зазначено, що внаслідок підриву греблі без джерел води опинилися зрошувальні системи 5,8 тисяч квадратних кілометрів сільгоспугідь, на яких вирощувалось близько 2 млн тонн зерна на рік. Від дефіциту води потерпають промислові підприємства регіонів. Втрачено 335 МВт потужностей відновлювальної електроенергії. Окрім того, без відновлення Каховського водосховища неможливе повноцінне відновлення роботи Запорізької АЕС після деокупації станції.

Тому, відновлення Каховського водосховища є безальтернативною умовою відновлення зрошення на Херсонщині та частині Запорізької області.

Також, Каховське водосховище є джерелом живлення Каховського магістрального каналу, який в свою чергу забезпечував питною водою частину Запорізької області та 8 сільських населених пунктів і смт Іванівка Генічеського

(Іванівського) району Херсонської області. Генічеський (Іванівський) район знаходиться в посушливій частині Херсонської області.

З метою відновлення сталого забезпечення водопостачання південних областей України внаслідок підриву Каховської ГЕС, а також пришвидшення робіт з відновлення станції, 18.07.2023 Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 730 «Про реалізацію експериментального проекту «Будівництво Каховського гідровузла на р. Дніпро. Відбудова після руйнування Каховської ГЕС та забезпечення сталої роботи Дніпровської ГЕС у період відбудови», якою затверджено Порядок реалізації вищезазначеного експериментального проекту, що включає декілька етапів.

Перший етап експериментального проекту передбачає:

- 1) Проектування наступних конструктивів;
- 2) Будівництво підпірної споруди у нижньому б'єфі Дніпровської ГЕС.

Другий етап експериментального проекту передбачає:

- 1) Обстеження, демонтаж зруйнованих споруд та конструктивів Каховського гідровузла;
- 2) Розробка проекту будівництва Каховської ГЕС;
- 3) Будівництво тимчасових гребель верхнього і нижнього б'єфу Каховського гідровузла.

Крім того, постановою передбачається реалізація експериментального проекту без відведення земельних ділянок, відповідності містобудівній документації, отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, оцінки впливу на довкілля, отримання експертного висновку щодо проектної документації на будівництво об'єктів, отримання права на виконання будівельних робіт, а також без використання Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва та оформлення речових прав на земельні ділянки.

На думку Херсонської обласної військової адміністрації, відбудова Каховської гідроелектростанції потребує багато часу та значного фінансування, тому необхідно розглянути можливість відбудови в першу чергу греблі, шлюзових структур та відновлення водосховища. А вже пізніше відбудувати власно гідроелектростанцію. Такий підхід дозволить зменшити вартість та пришвидшити першу чергу будівництва, яка вже вирішить основні соціальні, економічні та екологічні проблеми.

За інформацією Міненерго, реалізація постанови надасть можливість сформулювати максимально ефективні підходи до відбудови в найкоротші строки Каховської ГЕС, що зазнала пошкоджень в результаті військової агресії російської федерації, та виконання заходів для забезпечення роботи Дніпровської ГЕС у період відбудови Каховського гідровузла.

Народні депутати України – члени Комітету звернули увагу на необхідність дотримання вимог природоохоронного законодавства під час відбудови Каховської ГЕС, збереження та відтворення природних екосистем,

запровадження інновацій, залучення в процес підготовки при прийнятті рішень наукових експертів, застосування принципів системності при вирішенні екологічних проблем та інформаційної відкритості.

Відмічено, що здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Частина 3 статті 3 визначає другу категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, яка включає у тому числі гідроелектростанції на річках незалежно від потужності.

Крім того, з метою забезпечення виконання Україною взятих на себе зобов'язань відповідно до міжнародних природоохоронних актів необхідно дотримуватись вимог Орхуської конвенції, ратифікованої Законом України від 6 липня 1999 р., яка закріплює право громадян на доступ до інформації, право на участь громадськості в процесі прийняття рішень і право на доступ до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього середовища.

Враховуючи викладене, Комітет вирішив:

1. Враховуючи важливість порушеного питання, звернутись до Кабінету Міністрів України з пропозицією щодо надання відповідних доручень центральним органам виконавчої влади - учасникам експериментального проекту “Будівництво Каховського гідровузла на р. Дніпро. Відбудова після руйнування Каховської ГЕС та забезпечення сталої роботи Дніпровської ГЕС у період відбудови” стосовно дотримання вимог природоохоронного законодавства.

2. Рішення надіслати Кабінету Міністрів України, Мінекономіки, Міненерго, Міндовкілля, Мінінфраструктури, Держводагентству, ДСНС, НЕК «Укренерго», Херсонській обласній військовій адміністрації.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

